

ERDŐVIDÉKI HIRLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI, TANÜGYI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IPARI HETILAP.
Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Hirdetések díjszabás szerint. Nyitlér sora 50 fillér.

Főszerkesztő: Dr. Ferenczy Géza.
Felelős szerkesztő: Hoffmann Géza.
Főmunkatárs: Dr. Debreczy Béla.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető mindenféle közlemények,
ugyszintén előfizetési és hirdetési díjak is
Hoffmann Géza, Kőpecz
címre intézendők.

A fel nem világosított ország.

Nincs több olyan ország, mint a miénk, amely a politika molochjának annyi jeles embert áldozna fel. A hindu özvegy tűzhalála alig különb elhatározás, mint a magyar férfié, amikor megszögődik magyar kormányférfiúnak az osztrák császári katonai uralom fennhatósága alá. Mert mi várakozik reá? Meghasonlás, letérés, élve eltemetés. Még a jól teljesített munka édes tudata sem kíséri a száműzetésébe. Utána fut a mardosó lelkiismeret, a kételkedő töprengés, a semmivé lett mult és felzaklatott nemzetének soha nem szünő szemrehányása.

„Elismerem, hogy engem is terhel mulasztás, hogy nem léptem fel kellő energiával, de a történelem ítélőszéke előtt talán erre is megfelelhetek majd.” — Így töpreng Apponyi és így töpreng a magyar közélet, a magyar politika annyi élő-halottja, amikor a sok jóakarattal, legjobb hittel és föltevessel eltöltött munkás mult után a felborult állapotokat szemléli, amelyekben minden pillanat az önvád furiáit lopja be a feltépett kebelbe. Bizony szomorú valóság a nemzetre, hogy legjobbjaitól soha sem vehet a hála, az elismerés, a szeretet szavával búcsút, hogy soha sem szoríthatja keblére azokat, akik kétségkívül ennek az országnak leghűségesebb, legigazibb, legszeretőbb fiai voltak!

Élválunk egymástól vádaskodva, élválunk egymástól úgy, hogy az a nagy sikertelenség, mely a magyar államférfiak nyomában fátumszerűen húzódik, ráborítja sűrű, átlátszhatlan loplét az esztendő alkotásaira, értékeire, a legnemesebb ámbició által sugalmazott művekre és mi csak azt az egy sikertelenséget látjuk, amelyben annyi vád rejtőzik.

Egy lehetetlen, egy hazug politikai alapon emelt moloch bálványa előtt, az istenség fikciójával ámitanak évek óta. És nincs annyi erkölcsi erő, hogy rámutassanak az igazságra, ama valóságra, hogy nem magyar emberen mu-

lik, ha a magyar szív vágyaiból még a legigénytelenebb álmokkép sem valósulhat meg. Mert az igazság az, hogy Tisza Kálmán, Tisza István, Bánffy, Széll, Wekerle éppen úgy nem voltak akadályozói a magyar önállósági törekvéseknek, amint nem változtat ezen az áldatlan állapoton Kossuth Ferenc sem. . . .

Teljesen meg lennénk elégedve, ha legalább a hatvanhetes törvények, úgy, amint azokat ismerjük, tanuljuk, — a valóságban is végrehajtva lennének. Óriási eltolódások képződtek a politikai alapokon. A valóság az, hogy vannak elvtelenek, akiknek tökéletesen mindegy, ha az osztrák császár nevében kormányozzák az országot, vagy a magyar király vezeti nemzetét a dicsőség útján. És ezekre ráfognak, hogy hatvanhetesek. Van azután igaz magyar férfiak, akik a nemzet szent céljaiért küzdenek; mindenik egyet akar, de mindenik egy akadálnál esik össze. S az egyik a negyvennyolcra esküszik, a másik a hatvanhétre!

És a negyvennyolc éppen úgy, mint a hatvanhét, ott van túl, azon a kétmilliónyi szuronykerítésen belül. . . . Tessék azt megostromolni képviselőházi frazeológiával, népgyűlési, pártközi határozatokkal, elvekkkel, megkedvekkkel!

Bizony nagy tévedésben vagyunk szabadságunkat, önállóságunkat és alkotmányosságunkat illetően. És hogy így vagyunk, nagy büne ez a mindenkori kormányférfiaknak. Tudja Isten, . . . tilos dolog-e, vagy az erkölcsi bátorság hiányzik-e hozzá, hogy a valóságra egyik sem mutat őszintén, de járja a táncot az éles kardok között mindenik — mindaddig, míg véres verjéktől ellepve, halálos kimerültséggel összerogy.

Fegyverrel igaztunk le, mert a fegyver kihullott a kezünkből. Országunk katonailag megszállott tartomány és katonauralom járma alatt nyögünk. És 1867-ben, mikor kiegyeztek velünk, nem arról volt szó, hogy most már a független magyar királyság napja vir-

rad fel, hanem mert a katonai hatalom súlyos vereségek sorozatából belátta, hogy vagy katonáskodik és mint fegyveres erő kapja a kész anyagot a polgári elemtől, vagy rendőrösködik, adminisztrál, kormányoz és a túlerőltetés alatt igazi hivatásától eltérítve, a végleges megsemmisülés elé rohan.

Európa hadseregei csak hivatásuknak éltek és a fölösleges terhektől megkönnyebbülve, egymásután arattak fényes diadalokat a hataloméhség által túlterhelt osztrák ármádián. Montebello, Palestro, Magenta, Solferino és Königgrätz bebizonyították, hogy a hadsereg harcképtelen, a leigázott, az elnyomott országok kormányzata fölemésztette az erejét s nem jutott belőle oda, ahol szükség lett volna erre.

A gyászos tanulságok eme kényszerítő hatása alatt tértek észre és belátták, hogy a katona nem adminisztrálhat, nem kormányozhat, nem rendőrösködhetik, nem hajthatja fel az adókat, nem anyakönyvezhet, nem csinálhatja a sorozási lajstromokat; neki a készet kell kapnia, neki a harcászat folytonosan fejlődő vívmányainak kell szentelnie minden idejét, minden tehetségét — hogy helyt állhasson. Alkura lépett tehát. De amit kiengedett a kezéből, az jelentéktelen autonómia volt csupán, amelyet a mai német császárság egységes birodalmi kereteiben ma is élveznek a kisebb királyságok, fejedelemségek, anélkül, hogy ezekért a német egység veszélyeztetve lenne. S ez elvégre a kényelmesebb, a tökéletesebb kiszolgálás érdekében is célszerűbb, a hatalom meg semmit sem veszít, csak feltétlenül nyer.

Ellenben ami az igazi hatalom gyakorlásához tartozik, ott az osztrák katona ma is feltétlen úr és bármely percben szétrobbanthatja a túlkövetelő és merészebb álmokat szövögető polgári uralmat. Amíg lehet, adja az alkotmányost, s ha nem boldogul, ha kifogyott minden polgári fogásából, — előkerül a szurony. Tessék ezzel szembe szállani! Láttuk ezelőtt három évvel és látni fogjuk, valahányszor a független

ség lényegébe vágó és fentartott kérdéseikhez nyulunk.

S lássuk, mi a magyar kormány-férfi hivatása, feladata, hivatása? A kormányalakításra vállalkozó férfi — legyen az bármilyen jó hazafi — amikor bejuthat a függöny mögé, ott megismeri a szomorú valóságot. Szuronyok milliói és ágyúcsövek ezrei zárják el a függetlenség, az önállóság utait. A magyar kormány feladata: a katonai hatalom által előírt követelmények pontos és szószerinti teljesítése, a kívántaknak beszolgáltatása. Ingadozó léptekkel és irtózatossággal jönnek vissza a lelkesedő nép közé, amelynek bizalma, hite abban a pillanatban csak kinzó gyötrelenné és teherré lett rájuk nézve.

Mi tehát a teendő? . . . Amitani, hitegetni, csitítgatni, vagy vinni oda a szuronyok elé? És Tisza Kálmán így teremti meg a párturalmat, melyben két kézzel szórja a kegyadományokat; Bánffy szűk marokkal, de vaskézzel veri szét a türelmetlenkedő magyarokat; Széll Kálmán az agyonbeszélés hipnózisához folyamodik; Tisza István a legszebb reményekre jogosító tehetségét dobja kockára, hogy a szabad szót letörje, és Kossuth Ferenc a magyar szabadság eszményének szent nevét — a Kossuth nevet — állítja oda fedezetül és egyszersmind csillapítóul. S így válik hazaárulóvá egyik lelkes, igaz magyar ember a másik után; így esik a moloch karjaiba s így kell csalódnia a magyarnak a legjobb fiaiban, . . . mert a szomorú valóságot, tudja Isten, miért hallgatja el mindenik.

Most hallottuk Apponyitól e rejtélyes szavakat: „Az a legnagyobb baj, hogy az emberek nagyon elbizzák ma-

gukat. Fel kellett volna világosítanunk a pártot és az országot.“ . . .

Ime a valóságra mutató szavak! Ha hinnünk lehet a sajtónak, akkor egyebet nem érthetünk ez alatt, mint a katonai uralom készenlétét, fentartott igényét és a régi hatalmi pozícióira való visszatérését.

S ha van kitaró erő, akarat, nemzeti becsület és önérték; ha van nemzeti idealizmus, kegyelet és hazaszereget még ebben az országban: akkor adjuk át ezt a területet a katonai hatalomnak. Timur Lenk-ről beszéli a történeti monda, hogy amikor fogságában kivégezték, fejét egy vértel telt kádba dobták, hogy mivel életében nem tudott jóllakni vértel — lakjék jól vele a halála után. Az osztrák katonai uralom sem tud a hatalommal jóllakni . . . engedjünk át tehát annak mindent! Ne sajnáljuk a hatvanhetet, hiszen ez csak üres szám, ez csak fikció. Hadd lakjék jól! És be fog következni újra: Montebello, Palestro, Magenta, Solferino és Königrätz, sőt be fog következni: Mukden és Csuzima!

De csak akkor engedjük által e területet, ha abban biztosak vagyunk, hogy nagyobb a becsület, mint a kapzsi éhség ebben az országban. Ellenben viseljük sorsunkat békével, megadással, amíg felvált minket egy nemesebb, becsületesebb, kitaróbb, önértékesebb nemzedék; mert mégis csak jobb, ha becsületes emberek kormányoznak, akik velünk sírnak akkor, amikor a lelkünk fáj, velünk éreznek akkor, amikor százezrek ajakán felcsendül: „Isten áldd meg a magyart!“

H.

A főispán lemondása.

Meczner Béla, Háromszék vármegye főispánja — mint a „Független Székelység“ írja — beadta lemondását és pedig személyesen vitte fel a belügyminisztériumba. Ebből az alkalomból a „F. Sz.“ következőleg ír a lemondás körülményeiről és a lemondott főispánról:

Meczner Béla főispán lemondott. Ez a nap szenzációja és hozzá tehetjük, szomorú szenzációja. Az a hét hónap — éppen a mikor e sorokat papírra vetjük, van installációjának hetedik hónapi fordulója — a munka ideje volt reá nézve. Távozása — ez a lemondás a távozását is jelenti — súlyos veszteség. De kétszeresen súlyos veszteség most, a mikor a magyar politika alakulásai szerint utódja csak erősen darabont izü politikus lehet.

Meczner Béla lemondásában — ezt talán hangsúlyozni is fölösleges — politikai vonatkozásokat kell keresni. A magyar politika keserű zökkenőhöz jutott újból. A jövőt sűrű fekete fellegek takarják s a mint a jövőbe előre látni lehet, — egy megpróbáltatásokkal teljes szomorú mult visszfénye. Ujabb nemzetellenes kísérletek küszöbén állunk. Meczner Béla egyenes jelleme nem tudná összeegyeztetni, hogy egy ilyen irányzat politikáját képviselje. Sietve benyújtotta lemondását tehát, hogy a kormánnyal együtt ő is megkapja felmentését a most már keserűvé váló állástól.

A főispán lemondásának sorsa természetesen szorosán igazodik a magyar politika alakulásához. A mennyiben — a mire, sajnos, semmi kilátás — az utolsó izgalomból terhes pillanatok kedvező alakulást hoznának a politikába, úgy ez a lemondás is tárgyatlán. Ezt a reményt azonban szerfelett gyönge szájak igazolják. Számolnunk kell tehát a szomorú ténynyel, hogy a főispánt, akire pedig ez a vármegye annyi jogosult reménységgel tekintett fel, — elvesztettük. És számolnunk kell azzal a ténynyel is, hogy utóda az erőszak, a jogtörés embere lesz, akivel szemben a vármegyének a legszélsőséges ellentállás utjára kell lépnie.

Gyenge András vadász.

(Született 1830., — meghalt 1908.)

Írta: Dévay Antal.

(XI-ik folytatás.)

Nem volt vadállat, amelynek nyelvén beszélni nem tudott volna az Öreg. A maga idejében minden idegen segédeszköz nélkül fegyvere elé csalta úgy az őzbakot, mint a rókat, a farkast, vagy a császármadarat.

Nincs is élvezetesebb valami a vadászéletben, mint a vadhívás. Az Öreg, ha észrevett a mezőn vagy egy egerésző rókat, rögtön egy védett helyre — sánc, bokor, vagy mélyedés — megbújt s ott várakozott addig, míg a róka feléje hangtávolba közeledett. Ekkor utánozta az egér cincogását, de csak addig, míg a róka azt észre nem vette, ami kitént abból, hogy a róka fejét feltartva hallgatott, vajjon merről jön a hang.

Általában a vadaknak oly éles hallásuk van, hogy pár ezer lépésre is meghallják a legkisebb zörejt, így a róka is nagy távolságra meghallja az egércincogást s akkor lohol arrafelé. De még mind nincs tisztában, hogy tulajdonképpen merre is van. — Amint tétovázik, a vadász újból egy rövidet ciccent,

arra már mint a nyíl szalad a hang irányába, hogy az izletes falatot megkaparintassa. Addig szalad, míg a vadász egy jó lövéssel fogadja őt a vélt pecsénye helyett.

Megtörténik, hogy az ilyen megcsalt róka sebezve elmenekül, de azt másodszor aztán megcsalni már nem lehet.

Voltam tanuja, mikor az Öreg egy rókat megkísérelt hívni, de ahogy a ciccentést meghallotta, — usdi, ved el magad! Mint a villám, úgy megszaladt, lobogtatva bozontos farkát a levegőben, mint a zászló szárnyait a szél s bemenekült az erdőbe.

Erre megjegyzte az öreg: — A koma úgy látszik, volt már vitában, mert nem tűri az egérhangot.

Általában az a vélelem s az én időmben az állattan is úgy tanította, hogy az őz éppúgy mint a juh vagy kecske, négy hónapig viszi a terhét. — Tehát december, január havában ütkednek. Az Öreg pedig ezzel ellentétben arról volt meggyőződve, hogy az őz tizenegy hónapra ollózik. Sokáig, hosszas időn át vitatkoztam e fölött vele, de a végén magam is meggyőződtem, hogy az Öregnek van igaza.

Igazolja ezt ama körülmény, hogy őzbögést, — t. i. baköz bögést — mit minden vadász meg tud különböztetni attól a hangtól, mit a suta őz hallat akkor, midőn fiait hívja össze, — csak ápril és május hónapokban lehet hallani. Ekkor élvezik szerelmi idilljüket s ezzel a bögéssel adják tudtul a kóbor lovagoknak, hogy e birodalom övék, ott tilos a szerelmi ömlengés. Ekkor hívják fel az ellenfeleket küzdelemre s az erősebb jutalma a zavartalan egyedüllét az őz sutával.

Magam is voltam tanuja ilyen páros viaskodásnak, hol a küzdőfelek órákon át törtek egymásra. Minden összecsapás után 5—10 lépésre távolodtak egymástól, honnan egy ideig farkasszemet néztek egymással s azután bögés kíséretében, mint a szélvész rohantak egymásra. Összeütötték fejüket, hogy csakugy csattogott a szarvuk, — a gyengébb rendszeren hátsó részére rogyott le a nagy ütéstől. Két-három ilyen kísérlet után a gyengébb bak felhagyott a küzdelemmel s a küzdőtérrel visszavonult, keresni alkalmasabb terepűt vágyai kielégítésére.

Az Öreg egy évben se mulasztotta el az őzbakot meghallgatni és megzavarni őket enyelgéseikben. Kiment hálai a magasabb pon-

Meczner Béla főispán érdemeiről nem kell beszélnünk. A hét hónapi nyugodt fejlődés és a vármegye pénzügyeinek konszolidálása olyan tények, amelyek a vármegye évkönyveiben maradandó nevet biztosítanak neki.

A főispán 24-ikén este személyesen utazott Budapestre zsebében a lemondó levéllel. Személyesen kívánja kisüregtetni annak elintézését, nehogy egy pillanatig is kénytelen legyen megtartani állását egy politikai felfogásával ellentétes programot valló kormány alatt. Ennyiben befejezett ténynek kell tehát tekintenünk ezt a lemondást, melyről — úgy hisszük — szomorúan vesz tudomást a vármegye közönsége.

*

Ezen lemondáshoz részünkről az a megjegyzésünk, hogy bár az önálló banknak feltétlen hívei voltunk, de a meddő ellenállásoknak barátai még sem vagyunk, mert a társadalom és a politikai viszonyok mai ziláltsága mellett nemzeti ellenállás — csak nemzeti gyengülés. A hatalom minden állásra annyi jelentkezőt kap, amennyit csak akar, s hogy milyen utókövetkezményei vannak, azt szomorúan tapasztaltuk a legutolsó nemzeti ellenállásnál: — darabont kormány, szocialista terror, gyászmagyarkák, végül — csunya kapituláció!

Fájdalmasan látjuk a derék, a becsületesebb emberek távozását és szivszorongva nézzük a reménytelen jövőt.

Életpályák.

Az iskolákból kiözönlő ifjúság, mint éhes farkas-csorda, nekiment az egyetemnek s ott akarja boldogulását keresni. Túlszűfolttság mindenütt, ahol a magasabb tudományokat mérik, semmi kereset, koplalás, egy céltalan élet hosszu, kínos kálváriája a végpont.

Korunk prognosztikonja ilyen. És senki sincs, aki bölcs tanításaival eltérítene ifjainkat e félszeg felfogástól, hogy csupán a diploma nyújt tisztességes kenyeret. Senki sem világosítja

fel a tudatlanokat, a mitsem sejtőket, hogy messze elkerüljék az egyetem kapuit, mert onnan nem mosolyog feléjük sem a siker tündöklő virága, sem a kényelmes jólét biztató sugára. — A küzdelem, a szenvedés, a nélkülözés utját nyitja meg az csupán előtűk s a sok tanulás, a sok költség, az elfecsérelt ifjúság ellenszolgáltatásaként csillogó, lidércfényként fénylő címet ad, de semmi egyebet hozzá, ami az élet küzdelmeiben segítené, ami megélhetését tovább biztosítaná.

A budapesti egyetem ezidei orvosdékánja felhívást bocsátott ki, a szülőkhöz címezve, amelyben óva inti őket, nehogy fiaikat az orvos pályára engedjék. Megmondja, hogy ez a pálya — mint egyáltalában minden diplomás pálya — olyannyira túl van zsúfolva, hogy száraz kenyérnél egyebet nem nyújthat. Aki tehát szereti gyermekét, ne küldje olyan pályára, ahol semmi kilátása sincs boldogulhatni, hanem keressen számára olyan foglalkozást, mely a reá fordított szorgalmat és munkát legalább puha kenyérrel viszonzhatja.

Az orvosdékán felhívása nyilván szeptet üthetett sok szülő fejébe. Mert az csak nem lehet humbug, üres zsófia, amit egy ilyen kiváló férfiú nem csak mond, hanem írással is megerősít. — Viszont azok, kik a statisztikát szeretik bujni, nem fogják megérteni tudni, hogy az esetben, ha az orvosi pálya annyira túlszűfolt, hogy magának a dékánnak felszólítására van szükség a fiataliságnak e pályáról való visszatartására: miképp lehetséges mégis, hogy Magyarországon az elhalt emberek oly nagy százaléka nélkülöztes az orvosi kezelést?

Tehát, noha sok emberre nem jut orvos, az orvos pálya még sem biztos kenyér! Egy probléma, melynek megoldhatása nehéznek tűnik. Ha azonban elgondoljuk, hogy a mi országunk milyen szegény, ha utána nézünk s látjuk, hogy azért hal meg oly sok ember orvosi kezelés nélkül, mert éppen szegénysége miatt nem bírja el az orvosi kezeléssel járó költségeket: akkor rögtön tisztában lehetünk azzal, hogy hol a bibi s miért nem ajánlatos ifjainkat az orvosi pályára terelni.

De hát az orvosdékán felhívását nyomon fogja követni a jogi dékán felhívása is, ezt pedig rögvést a műegyetemi s így tovább. Mert nincs az a diplomás pálya ma Magyarországon, amelyen óriási túlprodukciónak ne jellemezné a közállapotokat.

Minden téren több a termelés, mint amennyit országunk anyagi viszonyai elbírnak. A befogadóképesség már rég megszűnt s a diplomás pályákra tóduló ifjúságnak csupán keserű tapasztalatokkal szolgálhat majd a jövőjük.

De hát mit csináljunk? Ez most a kérdés. Az érettségit tett ifju kenyeret, existenciát követel a társadalomtól. A munkás-nép, ha nem tud itthon megélni, kivándorol; új hazát keres, amelynek viszonyai reá nézve kedvezőbbek. Mert a munkáskéz mindenütt olyan tőke, mely kamatait feltétlenül meg is hozza.

A tanult kultur-ifjúság nem vándorolhat ki. Legnagyobb csapás volna hazánkra, ha a viszonyok oda fajulnának, hogy még ezek a nemzetfenntartó elemek is kivándorolni kényszerülnének. Éppen ezért az okos tanács most sokat ér.

A diplomás pályák, a hivatalnoki

tok valamelyikére s ott éjszakán át hallgatta, merre szól az őzbak.

Szokása az őzbaknak, hogy az egész párzasi idő alatt ugyanegy helyen tartózkodik s ahol ma hallatta hangját, — holnap ismét ott ad jelt magáról.

Már naplementekor kint van a pusztán s legelészve vár a „légyottra“. Közbe-közbe böggéssel jelzi — a sutának — ottlétét, amely pedig, mintha szégyenlené magát, — csak az esteli szürkület után jelentkezik, addig közelben ott tartózkodik a sűrűben.

Az Öreg pedig jólőre elhelyezkedett a pusztás valamely — szélről védett — részében s ha a bak lőtávolba legelészett, rendszeren lelőtte, megtörtént nagyon sokszor, hogy a bak „szagot kapott“ legelészés közben s ekkor feltartva fejét, körülszimatol, egy-két villámlás gyorsaságu ugrás — s a sűrűn át elmenekül. De menekülése közben nem feleli el figyelmeztetni egy-egy böggéssel a szerelmest is, hogy a „légyott“ helye nem biztos, kövesse őt egy alkalmasabb belyre.

Ilyen esetben hasztalan vár a vadász, mert a gavallér többé ott nem jelentkezik.

Juniusban az őzbakok már a legmagasabb pontokra húzódnak, külön az anyáktól,

melyek a legnagyobb sűrűben tartózkodnak s nevelik ollóikat. — Ez a külön háztartás késő őszig tart, amikor bak, suta és olló csapatokba kerülnek össze. Nem ritkán 30—40 darabból álló csapatokat is lehetett régebb látni. Az így közösített háztartás egész március végéig tart, amikor ők is tudatára ébrednek annak, hogy csak mégis „páros élet a legszebb a világon“.

Ezek a jelenségek mind amellet bizonyítknak, hogy a párzás április, május havában történik. A fiadzás pedig március közepétől május végéig tart.

Ezekkel bizonyítva van a vadászati törvény tilalomra vonatkozó rossz és helytelen intézkedése, mert akkor tilalmazza az őzbaklövést, amikor arra szükség nincs és akkor engedélyezi vadászatakat, mikor azt csakugyan tilalmazni kellene, — hogy zavartalanul végezhesék szerelmeskedéseiket. Így intézkedik a törvény a nyulak védelméről is. Aug. 15-től már szabad lőni a nyulat, holott nálunk nem megy csodaszamba az októberben vemhes mezei nyul. Még nem volt vadász, aki február havában nálunk ilyet lőtt volna.

No de azt mondják, a törvényeket okos emberek csinálják. A törvényeknél pedig a

kath. dogma érvényesül, amennyiben itt aki nem hiszen, elkárhozik, ott pedig aki be nem tartja, megbüntetik. Így hát habár nyilvánvalóan rossz is a törvény, — azokat betartjuk, mert a kényszer parancsolja.

Amint észrevettem, tárgyamtól kissé elkalandoztam, de az előadottakat idetartozónak véltem, mert afölött sokat bosszankodtunk az öreggel. De másfelől vadász élményekről lévén szó, nem tartottam fölöslegesnek előadott észleleteim papírra tételét. Azért sem, hátha a vadász- és védegyetek gondolkodásának fölötte s a vadásztörvény helyes és a viszonyoknak megfelelő javítását kérelmezik.

*

Ügyesen csalta lövésre az Öreg a farkast. Régebben, amidőn az arányosítás még nem volt meg és az erdők állottak ősi állapotukban. Ember, állat nem zavarta annak csendjét, vidékünkön sok volt a farkas. Az öreg ezeknek a tartózkodási helyét is kikémlelte.

A farkas rendszeren hussal táplálja kölykeit, s a vaszkából kiáradó szag nagy távolságból érezhető. Különösen a hollónak van igen finom szaglóképessége, az jól megérzi a hullaszagot mérföldnyi távolságra is. Ta-

keresetforrások bőven ellátják, — hová küldjük fiainkat?!

S ilyenkor azután a külföldi példa a mérvadó, a külföldi gazdag államok példái. Ott a diplomás pályára csakis vagyonos szülők gyermekei mennek, akiknél biztosítva van a kezdet nehézségei elleni küzdelem; akik nem bakhathatnak el életük virágjában, mert anyagi függetlenségük éppen vagyoni viszonyaiknál fogva már eleve is biztosítva van.

Aki kevésbé jómódu, aki szegény, az iparos vagy kereskedő pályára lép s ott megállja szépen helyét; az intelligencia, a tanultság minden léptenyomon segítségére siet s ő felvirágozik, vagyonban, tisztességben egyre gyarapszik.

A mi iparosaink és kereskedőink 99 százaléka nem került ki a tanul-takból s mégis jobban boldogulnak, mint a diplomások. Minő más lenne a viszony, ha a tanult fiatalok lépnének erre a kenyérkereső pályára, mely egyedül hivatott nemcsak az ő, hanem országunk jólétét, kedvezőbb vagyoni viszonyait előmozdítani.

Immár bizonyos tehát, hogy az egyetlen pálya, mely kedvező jövőt ígér: az iparos és kereskedő pálya. Minden szülő tehát saját gyermekének ellensége, ha most, mikor a döntő pillanat elérkezett, nem gondoskodik kellőképpen annak jövődjéről.

T. P. G.

Évzáró ünnepély.

A baróti polgári leányiskola záróünnepélye.

A baróti polgári leányiskola folyó évi június hó 27-én tartotta meg évzáró ünnepélyét. Sokat vár e vidék ezen ifju iskolától,

nagy reményeket táplál felőle; és dicséretére legyen mondva a derék, odaadó és szívvel-lélekkel munkálkodó tanítónőknek, — ha a haladás mindig ilyen mérvű lesz, a hozzáfűzött remények csalatkozni nem fognak.

Alig érkezett el az ünnepély kezdetét jelző 4 óra, sőt félórával hamarabb már össze voltak gyűlve: szülők, tanügybarátok és érdeklődők igen nagy számban.

Az ünnepély minden egyes pontjáról — lett legyen bárminő szigorú kritikusi is — csak dicsérettel, elismeréssel szólhat.

A Hymnus két hangon (minden ének 2 hangon énekeltetett) való elénekzése után, mit a közönség állva, áhitattal hallgatott végig — kezdődtek szavalatok, énekek és monológ, mindenik kiváló precizitással előadva. Különösen kedves volt Laczkó Ilona „A kis gazdasszony“ című monológjával; élénken, kedvesen adta elő: „Három tojás rántotta — kis angyalom“ stb.

Amint mondám, a 10 pontból álló programmu ünnepély szépen, igazán szépen sikerült, amiért az elismerés mindenesetre az iskola derék, ügybuzgó tanítónőit, névszerint *Molnár Ágnes*t és *Gaáli Emmát* illeti, akik fáradságot nem ismerve, mindent megtettek a siker érdekében. Legyen jutalmuk a nagyfoku elismerés!

Nem tehetem, sőt kár volna meg nem emlékezni *Molnár Ágnes* tanítónő k. a. gyönyörű beszédéről is, melyet az ünnepély alkalmával n.ondott az ott jelenlévő nagyszámu közönség előtt és pedig hangzott az eképpen:

„Mélyen tisztelt szülők és tanügybarátok! Kedves növendékek!

Nem beszélhetek az iskola multjáról, hisz még oly fiatalok vagyunk, hogy csak jövőnk lehet. Csak két évesek vagyunk és próbálgatjuk, hogy miképp is lehetne megindulni. De nem csüggedünk, — küzdünk a kezdet nehézségeivel; hiszen minél nehezebb valamely dolog kivitele, annál értékesebb is az s így azt hiszem, ha iskolánk megmarad, azt a nagy közönség később igazán értékelni is fogja.

Egyelőre azonban rászorulunk a támogatásra; támogatásra nemcsak a szülők ré-

széről, de minden gondolkodó ember részéről. Mert hiszen, hogy az ifjuságnak hajléka legyen, hol szívét és eszét fejlesztik, az egyaránt mindenki érdeke, mert minél több a tartalmas, művelt ember egy közösségben, annál magasabban emelkedik ennek szellemi és erkölcsi nivója, annál nemesebb a társadalmi élete és annál többet nyom a mérlegben, melyen az ország ügyét mérjük.

Egy művelt község — ha még oly kicsiny is — nem maradhat soha észrevétlen a nagy fejlődés mozgalmában. És hogy a nőiskola mennyire fontos, azt tudja mindenki, aki gondolkodik, mert arra a meggyőződésre jut, hogy a művelt anyák adják a nemzetnek a legjobb emberanyagot és tesznek legnagyobb szolgálatot a hazának.

Igy tehát azt hiszem, méltányolni fogja mindenki azon néhány szülő törekvését, akik Baróton a polgári leányiskolát megteremtették s lehetővé tették a többi szülőknek is, hogy leányaikat kevés költséggel, a maguk örködő felügyelete alatt képeztezhessék ki.

Ha az iskola a m. t. szülők részéről a kellő pártfogásban részesül, úgy lesz gondja a vezető férfiak arra is, hogy azt a legnagyobb pártfogó — az állam — vegye kezébe. Az állami támogatás eddig sem maradt el, mert mind a két évben nagyobb összeggel segítette iskolánkat, amit tevékeny képviselőinknek, ngos dr. Ferenczy Géza urnak és Csánky Gyula kir. tanfelügyelő urnak köszönhetünk meg. (Zugó éjlenzés.)

Fölösleges azt fejtegetnem, hogy a mai kor a leányoktól is mennyire megkívánja a tudást — és azt, hogy a polgári leányiskolának nem is az a célja, hogy *kisasszonyokat* neveljen, hanem az, hogy a szülőkkel közreműködve, arra képesítse a leányokat, hogy a társadalomnak hasznos tagjai legyenek s akár mint feleség, akár mint anya, akár mint egyedül álló nő — helyét az életben derekasan megállja.

Pár szóval szeretném a m. t. szülőket tájékoztatni arról, hogy milyen irányu szellem van iskolánkban, melyet bizalmukkal megtisztelnek.

Egy szóban foglalhatom össze ezt: *a szeretet!* Szeretet nélkül a nő lelke üres, értéktelen; s éppen ezért három dolognak a

vaszszal, midőn a farkasok már megkölykeztek, az Öreg az erdőn csak azt figyelte, merőről szólnak a hollók; biztosan tudta, hogy ott van a farkastanya. Ekkor elment azon hely közelébe kellő óvatossággal és ott egy bokorban megbújt.

Ilyen expedícióra magával vitt egy borjuharangot s azt időközönként meg-megszó-laltatta és közbe-közbe a kecske mekegését utánozta. Nagy kitartás, türelem és nesztelen figyelem szükséges, hogy az ember eredményt érjen el, mert az anyafarkas messzire elkalandoz, míg zsákmányra talál, ami rendszeren egy juh vagy bárány képében sikerül is. Megtörténik azonban, hogy a vadásznak egész estig kell várnia az eredményre és képzelhető, hogy mintegy 8—10 órai helybenülés megfeszített figyelemmel, mennyire igénybe veszi a vadász idegeit. De meg is jön a jutalma, mert amint a farkas meghallja a harangot és a kecske hangját, rögtön arra tart, abban a reményben, hogy a kecske ott legelész. — A vadász leshelyét úgy választja meg, hogy ő a terepet beláthassa, őt pedig semmi se lássa. Ügyelni kell arra is, hogy a helyét úgy és arról foglalja el, hol a farkas nem jár, mert ha megérzi az ember nyomaszagát, üszöggel

se lehet arra elé hajtani, hanem menekül és lövésbe nem jut. Ezt mind igen jól tudta az Öreg. A meghívott farkas rendszeren fegyvere csöve végéig ment s akkor biztosan lőtte le. Másnap pedig enni nem kapván a kölykek, vonításukkal árulták el tanyájukat és onnan szedte kasba és szállította haza, később pedig bemutatta a megyénél, honnan a lövésdíj minden darab után szépen fölvette.

Az Öreg pusztította, fogta és üldözte a vadat — és értékesítette. Évenként csupán a vadak árából bevett számításom szerint pár ezer koronát.

Ha télen a hó már leesett, be se várta az általános vadász tilalmat, méreggel pusztította a rókákat.

Mint gazda sok juhot tartott s amelyiket látta, hogy a tavaszt valószínűleg nem éri meg, azt megnyuzatta, a husát megmérgezte. Hogy messze ne kelljen járnia, de másfelől mert a rókák télen a faluban és a falu körül keresik élelmüket, a mérgezett juhot kite-tette a falu szélére.

A hullára varju, holló, szarka rájárt és azok is mind elhullottak, de természetesen egy-egy róka is áldozata lett.

Egy kora reggel megy ki az Öreg a

hullához, hogy az esetleges zsákmányt felszedje, de se elhullott madár, se róka nem volt, sőt még a juh is eltűnt.

Hallja később a faluban, hogy a cigányoknál nagy bál van, mert a mezőn egy juhot kaptak, meg egy csomó varjut, azt sütik-főzik.

Az öreg majdnem kétségbeesett, hogy a rajkóknak baja esik s ő pedig a dutyiba kerül. Azonban semmi bajuk sem történt, habár mindent föltek a cigányok. Többet azonban nem mert a falu körül mérgezni.

* * *

Kitünő méhés is volt az Öreg. Összel, amidőn már a méhek befejezték a mézgyűjtést, indult kémlelő útjára, megkeresni az erdőn az odvas fákba mézelő méheket.

Összes méhészeti szerszáma állott két kis csuporból, a melyek egyikében szárított marhaganaj, másikában pergetett méz volt, meg egy kis szarv-végből. Ezen eszközökkel kiült az erdőn egy tisztásra, hol még akadt néhány őszi virág. Az egyik csuporba parazsat tett s arra a szárított ganajt, ami füstöt csinált, s azt letette egy helyre a tisztáson és várta, míg vagy egy méhecske a virágokon jelentkezik. — Ha várakozását siker

szeretétét óhajtjuk növendékeink lelkébe csepegtetni, ugymint: az Isten, a felebarátaink és a munka iránti szeretetet. A mai kor leányainak talán nagyobb szüksége van a mély, igazi *vallásosságra*, mint valaha. Ez emeli fel őt a hétköznapiságból, ez adja meg valódi értékét, s ha ezt elveszjük tőle, — illatától fosztjuk meg a virágot.

A jó Isten parancsából folyik a felebaráti szeretet, felebarátunk jólétének az előmozdítása. Isten a nőt érző szívvvel teremtette, hamarabb meglátja embertársa bajait s iparkodik azon segíteni. Ha ezt kineveljük a leányokban, akkor a leendő nő nem fogja később a boldogságát a cifrázkodásban, külső pompában, piperkőzésben keresni, hanem — miként nagyanyáink — szenvedő embertársainak a felsegélésében. Ezzel egyszersmind nagyban lehetne gyógyítani a jelen társadalom sokféle betegségét. A felebarátja érdekeit előmozdító nő jó honleány is, hisz ezzel hazája érdekét mozditja elő.

A harmadik, mit a leányok nevelésénél szintén fontosnak tartok: *a munka szeretete*. A munka adja meg az embernek értékét, az teszi önérzetessé és az óvja meg az erkölcsi sülyedéstől. A munkás nő boldog, vidám és megelégedett s a boldogság környezetére is átragad, s így csak a munkás nő tud a nő igazi feladatának megfelelni, hogy maga körül boldogságot és jólétet teremtsen. Az ilyen nő sohasem pazarló, mert mindennek fel tudja fogni az értékét.

Most pedig, kedves növendékek! adja a jó Isten, hogy tudják bebizonyítani majd a vizsgájukon is, hogy szerették a munkát, szorgalommal dolgoztak s fáradságuknak meg is van az eredménye.

Ne feledjék el azonban, hogy Isten után szülőiknek köszönhetik azt, hogy alkalmuk volt eszüket és szívüket nemesíteni. Ne legyenek háládatlanok azok iránt, kik fáradságot és áldozatot nem kímélve, tesznek meg mindent, hogy magok minél jobbak és tökéletesebbek legyenek. Iparkodjanak tehát magok is jó szülőiknek jó és engedelmes magaviseletük által örömet szerezni s így magokat a szülői szeretetre és áldozatokra érdemessé tenni. —

nem koronázta, ment tovább más tisztásra, addig, míg a méhecske csakugyan jelentkezett. És amint észrevette annak jelenlétét, a szarvval óvatosan leborította s várta, míg a méh annak belsejére felmászott. Ekkor a méhecskét a szarvnál fogva ráborította a mézes csuporra, amint a füstölő mellé volt letéve. Kevés idő múlva a méhecske már vigan lakmározott a mézből. Amikor jól lakott és teleszedte lábait is mézzel, egyszer-kétszer körülörpülte a füstöt, mintegy tájékozást szerzendő, hogy hová jöjjön vissza, hol keresse a jó falatokat s elörpült lakása felé.

(Folytatjuk.)

GONDOLATOK.

Nyelvében él a nemzet! Miért szeretnők tehát, hogy épp az asszony éljen enélkül?

Az ember legnagyobb gyávasága, hogy mint szinigazságot csereberéli a hazugságot.

Hiten és valláson épül fel az igazi családi tűzhely — tudniillik a férfi vall és a nő hiszi.

Ezen magas szárnyalású beszédet a közönség hosszasan megéjenezte, s még a Szózat elneklése után mindenki, de különösen a szülők azon gondolattal távoztak el, hogy mégsem árt, ha tudnak valamit a leányaink is!

N y - s.

HIREK.

— *T. Előfizetőinkhez! Felhívjuk t. előfizetőink figyelmét arra a körülményre, hogy a lap nyomtatását a baróti nyomdától elvontuk s így a hirdetések, az előfizetések és hirdetésekért járó illetékek beküldésénél erre a változtatásra legyennek figyelemmel. A lap expediciója egyelőre Kőpeczről történik, a kiadóhivatal teendőit a felelős szerkesztő intézi. Mindennemű küldemény tehát ide intézendő.*

Együttal kérjük a beállott új félévre az előfizetések megújítását és az esedékesek beküldését.

Lapunk egyes számai kaphatók Baróton ifj. Lőrincz Mózes kereskedésében.

— *Vármegyék nemzeti ellenállása.* A vármegyei tisztviselők országos egyesülete legutolsó gyűlésén foglalkozott a nemzeti ellenállás bekövetkező szükségességével. A határozatot, amelyet bizalmasan hoztak, valamennyi vármegye tisztikarának megküldötték. A kiszivárgott hírek szerint a határozat az ellenállás mellett foglal állást.

— *Elszámolás és köszönet.* A baróti kath. Ifj. Egyesület szokásos nyári multságát ez évben június 1-én tartotta igen nagy számú közönség jelenlétében, összekötve világpóztával és tűzijátékokkal. Ezen multság sikere anyagiakban és erkölcsiekben sem maradt el máskor rendezett multságokétól. Összes bevétel volt 206 K 46 fill., kiadás pedig 110 K 46 fill. Maradt az egyesület zászlóalapja javára 96 korona.

Ezen multságon felülfizettek: Ifj. Zárug Lukács 4 40 K, Kovács Balázs 1 40 K, Csibi Károly, Takó József Albert, Gáspár Jenő tanító 1 20—1 20 K, Dánér Ferencné 1 K, Valovits István, Kolumbán Jenő, Beke József tanító, Dániel Ferenc ker., Kreidner Károly 80—80 fill., Németh József 60 fill., Cseke József, Valovits Pál, Bede Gyula, Kovács György, Zangár Mihály, Balázs Antal, Kerner György, Bodnár András, Beke Béni, Fehér Károly, Pichler József, Ráduly István jh., Kesserü Ferenc, Takó József, özv. Kászoni Ferencné, Kamenyitzky Ilona, Bede p. ü. és Ráduly Miklós 40—40 fill., Balázs Károly 30 fill., Cseke Ferenc, Darvas Pál, Paraté Miklós, Nagy Géza, Bodosi Ferenc, Pál Lajos, Bodosi Imre, Bodosi György, Dolcsig Béla, Baló Dénes, Csiki József, Gáll Lajos, ifj. Antal József, Paraté Mihály, Bodosi Antal, Kászoni Ignác, Szabó János, Dávid Ákos, Bede András és ifj. Ráduly János 20—20 fill., Keleti Sándor és Bartha Vilmos 40—40 fillért.

Midőn ezen nyilvános számadást az Egyesület közzé teszi, nem mulaszthatja el az adakozóknak a köszönetnyilvánítást. Köszönetét fejezi ki még a hölgyeknek is, kik a takerékoskodók zsebeiből egy kis kéressel levelezőlapjaikért oly szép összeget tudtak kivásalni. (40 korona tiszta jövedelmet).

— *Juliusi közgyűlés.* A „Független Székelység” híradása szerint július 15-ére hívták volna össze a közgyűlést; a főispán elutazása miatt azonban a közgyűlés napját elhalasztották.

— *Csánki Gyula ünneplése.* Kézdivásárhelyről írják: Háromszékvármegye tanfelügyelőjét ünnepezték az állami iskolák tantestületei és a gondnokság tagjai azon alkalomból, hogy az intézetek vizsgálatának céljából Kézdivásárhelyen volt. Tiszteletére a „Vigadó” külön termében mintegy 40 terítékű vacsorát rendeztek hétfőn este vidám hangulattal.

— *Villanyvilágítás a vármegyeházán.* A vármegye háza ez ideig a villanyvilággal világító Sepsiszentgyörgyön még megmaradt a régi módi mellett, de legujabban már itt is folyik a szerelési munka és a legközelebb villany mellett installálják esetleg a darabont főispánt.

— *Közegészségi és rendőri vizsgálat.* Mint értesülünk, július első felében tartja meg járásunk főszolgabírája Előpatak gyógyfürdő közegészségi és rendőri vizsgálatát. Ezen vizsgálatnál a mérnöki hivatal részéről Vajna Lajos hivatalfőnök és dr. Benedek Zoltán járási tisztiorvos fognak szakértőül eljárni.

— *Az udvarhelyi unitárius egyház közgyűlése.* F. hó 23-án tartotta az udvarhelyi egyházkör évi közgyűlését a karácsonfalvi egyh. községben. Elnökölték egyházi részről Kisgyörgy Sándor esperes, világi részről László Domokos m. kir. táblabíró f. ü. gondnok. Elnöki megnyitó után imát mondott Demeter Dénes közügyigazgató. Az esperesi jelentés tudomásul vétetett s ennek kapcsán ünnepelés tárgyát képezte László f. ü. gondnok azon alkalomból, hogy III. oszt. vaskorona rend jelvényével lett kitüntetve a királytól sok és hasznos közszolgálatáért elismerésképpen, az ünnepelt az esperes szívből jött szavaira meghatva válaszolt. A papnevelő intézet fejlesztéséről, az egyházkörök új beosztásáról, az egyházközi tanácsról szóló javaslatok tárgyalattak le, valamint Kiss Károly vargasi, Bedő Albert h. keményfalvi tanítók letették a hivatali esküt.

Ekkor az iskolai tanácsteremből templomba vonultak úgy a gyűlés tagjai, mint a talusi nagy közönség. Itt ifj. Sándor Gergely tartott imát és egyházi beszédet I. Jan. 1. 5. 6. §. alapján. Kisgyörgy esperes üdvözléssel véget ért a templomozás. — 1/4 órai szünet után ismét a közgyűlés megnyilván, tudomásul vétettek a különböző jelentések. Így az isk. vizsgálatokról, nyári tanításról, a segélyezésekről, az egyh. közpénztárról stb. A fegyelmi bíróság tagjai ismét Sándor Mózes kir. tan., Vári Albert, Deák Lajos és Ajtay János lettek.

Jövő évi közgyűlés Abásfalván lesz.

Elnöki bezáró után 3 órakor ültek közbeédhez a gyűlés tagjai. Itt sok pohárköszöntő hangzott el. Felköszöntve lettek: Ferenc József püspök, dr. Horváth Kálmán és Fekete Gábor főgondnokok, Kisgyörgy S. esperes, László Domokos és Dániel Lajos f. ü. gondnokok, továbbá Pál Ferenc köri jegyző, Sándor Gergely ifj. mint predikátor, Demeter Dezső és neje, a bizottságok stb. stb.

— *Uj forrástöltő-gép.* Előpatak gyógyvizforrás kezelősége pénzáldozatot nem kímélve, 20.000 Kor. befektetéssel egy olyan dugaszológépet szerzett be, amelynek segítségével az üvegéből a dugaszolás pillanatában a levegő teljesen kiszorítottatik s így a levegő oxigénje is kiszorulva, a vízben oldott vasvegyületek oxidálása elkerülhető, ami azért fontos, hogy az ásványvíz az üvegben hosszabb állás után sem lesz üledékes.

— *Vasárnapi népmultságok.* Nemcsak a politikai levegő puszkaporos, de a társadalmi alantas élet is izzó szikrával, vagy he-

lyesebben pálinkagözzel van tele. Ezt bizonyítják a vasárnapokénti korcsmározás utáni verekedések. Sűrűn csattannak el a hetimunkában megbarnult arcokon a hetimunkában megkérgeződött tenyerek, hatalmas pofonokat osztogatva. Sajnos, sok helyen a bicska is előkerül, mint pl. Bölönben és Nagyajtán, hol utóbbi helyen ifj. Fűrész Jánost szurták meg, előbbi helyen pedig négy cigány agyabugyálta el egymást. Köpeczen csak pofozkodás volt.

— **Az előpataki gyógyvendégek névsora.**

Előpatak fürdőigazgatósága kiadta az első kimutatását a fürdő vendégeiről. Ott tartózkodnak: Reich Katalin magánzó, Arad. Herczog Teréz kereskedő leánya, Arad. Boné Mihály földbirtokos, Kutaspuszta. Hollai Ferencz földész, Kisiratos. Mikó Márton tanító, Sarkad, Erdődi Samu m. hivatalnok, Kolozsvár. Toma Ilés cipész, Temesvár. Molnár Károly kereskedő, Brassó. Lusztig Jakab bérő, Baranyicska. Gyuresovec Károly tanító, Ülke. Marich Jenő miniszteri titkár, Bukarest. Péter Edéné földbirtokos neje, Etfalva-Zoltán. György Etelka körjegyző leánya, Ülke. Gálffy Gábor kereskedő, Guraszada. Messer Jakab főpincér, Sepsiszentgyörgy. Grosz Irén és leánya, gyógyszerész neje, Hosszufalu. Töpfner András vendéglős, Rozsnyó. Leipnik Géza magánhivatalnok, Budapest. Fehér János vállalkozó, Kolozsvár. Rosenfeld Miksa kereskedő, Bácsalmás. Finkler Leon fahivatalnok, Nagyborsnyó. Vákár Ferenc pénztári könyvelő, Gyergyószentmiklós. Vákár József papnövendék, Gyergyószentmiklós. Saphir Jakab magánhivatalnok, Bukarest. Fritsch Johann vendéglős, Erked, Schlosser Louise birtokos neje, Köhalom. Schlender Johanna birtokos neje, Köhalom. Gross Hermine birtokos neje, Köhalom. Schönberger Hermanné gyógyszerész neje, Alsóárpás. Ifj. Stenner József kereskedő, Földvár. Lukács József magánhivatalnok, Budapest. Rákossy Gyula csendőrszázados, Budapest. Szemere Taszilóné keresk. utazó neje, Budapest. Klein Mór főpincér, Kolozsvár. Schenker Johann birtokos, Erked. Balue John birtokos, Kudzsir. Özv. Theil Frigyesné gyógyszerész özvegye, Csikszépviz. H. S. Greif kereskedő, Bukarest. Klein Mórné kereskedő neje, M. Örményes Hunyadi János máv. alkalmazott, Fogaras. Székely Zoltán pénzügyőri szemlész, Kolozsvár. Gebora Friderika magánzó, Nagyszeben. Gebora Louise hivatalnok neje, Nagyszeben. D. E. Petrescu direktor primoral, Braila. A. Baneth journalist, Bukarest. Mühlbacher V., férfisزابó, Földvár. F. J. Corbu tisztviselő, Bukarest. Bratu Stefán birtokos, Vidrátszeg. Átfutó vendég volt 64, a fürdőt eddig összesen 135 vendég látogatta meg.

— **A hivatalos stílus.** Nagyváradon a közigazgatási bizottság egyik legutóbbi ülésén olvasták az állatorvosi jelentést, amire óriási derűtlenség támadt a kuriális stílus hallatára. Az állatorvos ugyanis a többek között a következőket jelentette: „Meg lett harapva nyolc ember két kutya által.“ Éles csengetés sivitott belé a kitörő kacagásba és Miskolczy Ferenc elnöklő alispán a következő szavakkal igyekezett lecsillapítani a nevető bizottsági tagokat: „Egyáltalában nem akarom kritizálni a hivatalos jelentések stílusát, de már igazán barbárság, amit ez a hivatalos jelentés a magyar nyelvvel elkövet.“ — Lelkes, hosszantartó éljenzés fogadta az alispán ki-jelentését.

— **Ahol nem kell a végrehajtó.** Ki hitte volna, hogy Magyarországon, ahol a végre-

hajtó dobja meglehetősen sűrűn pereg, olyan helység is van, ahol hivatalosan ki- és bejelentik, hogy nem kell végrehajtó. A végrehajtó maga már le is mondott, miután egy évig pucoválta a körmeit, piszkálta a fogait és egyéb ilyen szívvidító és erkölcsnemesítő műveleteket végzett, de végre nem hajtott. Még pedig nehogy azt tessék gondolni, hogy azért, mert a község oly szegény, hogy nem volt mit végrehajtani. Ellenkezőleg: azért nem volt végrehajtás, mert nem volt kit végrehajtani. Van Magyarországon egy község, ahol nincs adós. Ha van, akkor is oly rövid ideig marad adós, hogy perre alig kerül a sor, arra pedig esztendőnk óta nem volt eset, hogy az adós ítélethozatal után nyomban ne fizetett volna. Ez az aranyállapot Billéd, torontálmegyei községben van, ahol pár év múlva csak hírből fogják ismerni azt a speciálitást, akit végrehajtnak neveznek.

— **A szegedi paprika és Amerika.** Az amerikai vegyészek nemrég támadást intéztek a világhírű szegedi paprika ellen és mindenáron azt akarják megállapítani, hogy ez nem természetes összetételű, hanem olajjal kevert „készítmény“. Tekintve, hogy a szegedi paprika világhírű cikk, melynek a leminősítés sokat érthet, dr. Szigeti Vilmos brassói vegyész aprólékosan analizálta a szegedi paprikát és kimutatta, hogy annak zsir-, olaj- és egyéb tartalma az utolsó porszemig természetes, — az amerikai vegyészek véleménye tehát ráfogás és az üzleti konkurrenciában találja magyarázatát. Szigeti Vilmos dr. azután ráirányította a dologra a newyorki s az ottan fővegyész figyelmét s így előrelátható, hogy a mi világhírű kivitei cikkünk az amerikai piacon újból megtalálja azt a helyet, melyet ott azelőtt is becsületesen elfoglalt. Mindkét helyről a vegyelemzési eljárás leírását kérték, hogy a szegedi paprika jóhírnevét megvédjék az alaptalan támadások ellen.

— **A haláleset.** A verekedés olykor rosszul üt ki, mint ahogy Kispéter Illés is megjárta. Nevezetesen úgy verte fejbe a szomszédját, hogy az egyszerűen és egyszerűen meghalt. Kispéter igaz ember, tehát nem tagadta el a dolgot, de sőt a tett elkövetése után nyomban önként jelentkezett a tanyai kapitánynál, illetéknéppen: „Instálom, holtá nyilvánítottam egy legényt!“ A finoman kifejezett eset miatt Kispétert nyolc hónapra ítélte a törvényszék, miután számos enyhítő körülményt talált mellette. Következőleg egyszerű elfogynak a felebbezési fórumok s be kell vonulni a börtönbe, ahol már várják. Igen ám, de azalatt keresni találják odahaza is. A tanyai házak messze vannak egymástól s a figyelmes házigazda minden fáradságo kimélni kíván. Előszedi hát a krétát s hosszszas tűnődés után felírja az ajtóra: „Kispéter Illés haláleset miatt zárva.“ — Azzal indult neki a városnak, mindenütt a dülölkön haladva. És igen elégedett, hogy ismét olyan finoman fejezte ki magát.

— **Állandó könnyű kereset.** Biztos és nagy kereset érhető el a harisnyakötéssel. A technika legújabb vívmányaival felszerelt kötőgépek a legnagyobb könnyedséggel kezelhetők, gyors munkájukkal a legnagyobb igényeket is kielégítik. Egy ilyen gyorskötőgép beszerzése által mindenki állandó és fokozódó könnyű keresetre tehet szert. Gépek kaphatók, árjegyzéket küld a Kötőgépgyárak Magyar Vezérképviselője, VI., Hegedüs Sándor-utca 24, II./10. Budapesten.

— **A végrendelet.** Egy ismert brassói körjegyzőhöz nemrégiben beállított egy falusi

biró. Szép szál ember, csupa élet és jókedv, annál különösebben hatott tehát az a kijelentése, hogy végrendeletet akar. Házon, földön, ökrön és egyéb ingóságokon hamar túlestek, csak még egy fontos dolog volt hátra — az asszony. Izgett-mozgott a biró úr, míg végre kibökte: „Most már még az asszonyt kéne elhelyezni.“ — „Az rendben van, biró uram, gondoskodva van elég jól az asszonyról“, vélekedik a körjegyző. De megátalkodottan szegi hátra a nyakát a biró és így szól: „Kérem, tessék csak beírni, hogy az asszony halálom után a szomszédomhoz menjen feleségül, az ugyanis özvegy.“ — „Hát ez mire lesz jó?“ kérdi a körjegyző, mire a biró így felel: „Csak tessék írni; mert hát világéletemben ellenségem volt az az ember.“

Legujabb.

Döntés előtt.

Kossuth nem szándékszik ezuttal sem álláspontját a koalíció felbontását illetőleg nyilvánítani.

Valószínű azonban, hogy a bankcsoporttal szakadás fog beállani.

Egy bécsi lap a válságról.

Bécsből jelentik, hogy a Neue Freie Presse ma esti száma hosszabb cikkben foglalkozik a magyar belpolitikai válsággal.

Többek között azt írja, hogy teljesen ki van zárva egy Kossuth-kabinet létrejöttének eshetősége.

Ha nem sikerül Kossuth Ferenccet egy 67-es kabinetbe beievonni, úgy a válság megoldása nem parlamentáris kabinetre lesz bízva és ennek élére a király vagy Lukács Lászlót, vagy Khuen-Héderváry grófot nevezi ki.

Azt írja továbbá, hogy a helyzet nagyon veszedelmes és nem ígér béke kibontakozást.

Ha a válság rövidesen nem nyer megoldást, a képviselőházat feloszlatják és Magyarország végzetes napok elé néz.

Felelős szerkesztő: Hoffmann Géza.

Laptulajdonos:
Az Erdővidéki Hírlap szerkesztő-bizottsága.

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellett — részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányu minden fajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbútorok, képek, tükrök, inga és zsebórák aranyneinü szalon-gárnitúrák, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szóllósy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

Az Erdővidéki Bányagyűlés Köpecen

vasöntödéje részére

ÓCSKA VASRA

ajánlatokat kér.

Virágterem!



Hedwig Hubert

Brassó, Kolostor-u. 23 sz.

Alapított 1675.

4 éremmel kitüntetve.

A legszebb,
legizlésesebb
és legmérsékeltebb áru

Menyasszonyi csokrok

továbbá alkalmi csokrok és élővirágkoszoru-
ruk, u. m. eljegyzések, esküvők, név- és
születésnapok, valamint bármely más alkal-
lomra *élővirágokból* csakis fenti virágterem-
ben szerezhetők be.

Vidéki megrendelések a leggondosabban csoma-
golva, gyorsan és pontosan szállítatnak.

Sürgőnycim Hedwig Hubert BRASSÓ.

Telefon-szám: 177.

Ujdonságok!!

Legnagyobb
választék fényes képeslapokban

Táncos huszárok operette
legujabb felvételei stb. stb.

a „Brassói Lapok” könyvkereskedésében

Kapu-utca 64.

A magyar királyi államvasutak ÚJ MENETRENDJE.

Érvényes május hó 1-től.

Oda.			Budapest k. p.-u.—Brassó.	Vissza.		
506 sz. Sz.-v.	508 sz. Sz.-v.	502 sz. Gy.-v.	Állomások	507 sz. Sz.-v.	501 sz. Gy.-v.	505 sz. Sz.-v.
820	540	910	Budapest	720	750	640
838	559	927	Rákos	700	737	623
1054	839	1053	Ujszász	410	558	411
1121	904	1112	Szolnok	344	526	349
1147	914	1132	Szajol	301	512	308
1243	1048	1209	Kisujszállás	211	433	212
113	1121	1227	Karczag	138	412	136
144	1150	1247	Püspökladány	117	357	113
348	238	212	Nagyvárad	1109	239	1114
832	727	553	Kolozsvár	604	1110	649
1016	1017	726	Aranyos-Gyéres	344	930	443
1044	1057	746	Székely-Kocsárd	307	900	415
1143	1232	824	Tövis	157	812	325
1239	208	853	Küküllőszög	1248	727	133
127	308	930	Kiskapus	1146	643	100
300	447	1034	Segesvár	1004	525	1136
326	532	1054	Héjjasfalva	937	459	1113
453	654	1200	Homoród-Kőhalom	801	354	949
—	658	—	Mátéfalva	850	—	—
513	708	1218	Alsórákos	755	334	924
538	715	1233	Ágostonfalva	740	320	908
538	730	—	Köpecz	734	—	859
540	735	—	Ürmös	728	—	852
554	741	1253	Apáca	720	304	843
605	754	—	Szászmagyaros	707	—	833
616	803	—	Vörösmart	658	—	823
626	818	113	Földvár	653	244	818
642	831	125	Botfalu	641	261	804
708	856	144	Brassó	620	214	740

Oda.			Brassó—Kézdivásárhely.	Vissza.		
8702. Sz.-v.	8704. Sz.-v.	8712. V.-v.	Állomások	8705. Sz.-v.	8701. Sz.-v.	8711. V.-v.
515	858	305	ind. Brassó	816	159	683
531	916	322	Szász-Hermány	758	141	615
545	938	344	Prázmár	738	121	554
559	970	356	Kökös	723	108	537
610	1003	408	Uzon	714	1259	526
622	1016	421	Kilyén	703	1248	514
630	1025	430	érk. } Sepsiszentgyörgy	656	1241	505
645	1050	451	ind. } } ind.	644	1220	450
655	1100	502	Angyalos	634	1210	439
710	1119	513	Réty-Eresztevény	610	1156	424
718	1127	527	Bitá	609	1146	413
727	1137	537	Nagy-Borosnyó	601	1138	405
744	1114	600	Barátos	549	1125	352
759	1209	617	Kovászna	535	1111	333
813	1227	629	Zabola-Páva	522	1058	321
821	1235	638	Zabola fűrésztelep	514	1050	312
829	1243	647	Imecsfalva	505	1040	302
834	1248	652	Szentkatolna	459	1034	255
846	100	705	érk. } Kézdivásárhely	449	1024	245
856	110	720	ind. } } ind.	439	1016	234
916	130	743	Kézdiszentlélek	419	955	213
926	146	759	Kézdiszentkereszt	403	945	200
940	154	819	Bélafalva	400	936	150
952	206	832	Kézdialmás	348	918	129
1003	216	843	Lemhény	337	907	117
1015	228	856	érk. Bereczk	324	855	103

JEGYZET: Az este 6 órától reggel 6 óráig közlekedő vonatok idejét a percek alatti fekete vonal jelzi.

Saját érdekében

csak BOHN-féle

nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza más silány minőségű cserepe*, mert

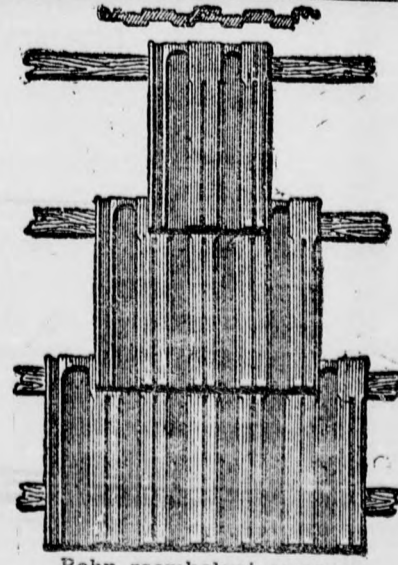
csak a BOHN-féle

cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.
Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

BOHN-CSERÉPGYÁR Zsombolya.



Bohn kikindai cserepe.



Bohn zombolyai cserepe.

ELŐPATAK

gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és méh hurutos bántalmainál, máj- és lépajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknél.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg hidegfürdők, vizgyógyintézetű kezelés, massage, svéd torna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idény: május 15-től szeptember 15-ig.

Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szeptember 15-ig a gyógy- és zenedíjnak felelő fizetendő, lakások 50 százalékkal és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és üdítő, kellemes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön egymillió palacknál több kerül forgalomba.

Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Mindennemű **BUTOR** előnyös feltételek mellett kapható

Fogolyán Endre

ujjonnan kibővített butorraktárában

Sepsiszentgyörgyön.

Teljes menyasszonyi kelengyék, vásznak, ágyterítők, függönyök és matrácok.

Zongorák és varrógépek részletfizetésre is!

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém BARÓT és vidéke vásárló közönségét tisztelettel értesíteni, hogy a baróti piacon 6 év óta fennálló

NŐI- ÉS FÉRFI

DIVATÁRU RAKTÁROMAT

más vállalat miatt kiárusítom.

Ennélfogva az összes raktáron levő női-, férfi divat és temetkezési cikkeket a mai naptól kezdve

mélyen leszállított árak mellett árusítom el.

Amidőn bátor vagyok az igen tisztelt vásárló közönséget erről értesíteni, egyúttal kérem ezen alkalmat a szükséglet fedezésére felhasználni.

Tisztelettel

DOLCSIG JÁNOS.